

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **Ing. Josef R.**, bytem xxx, zastoupen advokátem JUDr. Josefem Sedláčkem, se sídlem Starobranská 4, Šumperk, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem v Praze 1, Těšnov 67/17, o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 8. 9. 2015, č.j. 39684/2015-MZE-13323,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 8. 9. 2015, č.j. 39684/2015-MZE-13323, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11.228 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí ministerstva zemědělství ze dne 8. 9. 2015, č.j. 39684/2015-MZE-13323 (dále jen „napadeného rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta námitka žalobce, kterou podal dle § 3g odst. 6 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, v rozhodném znění (dále jen „zákon o zemědělství“) proti Oznámení Státního zemědělského intervenčního fondu, Regionálního odboru Olomouc, pracoviště Šumperk (dále jen „fond“ nebo „SZIF“), o neprovedení aktualizace evidence půdy ze dne 22. 5. 2015, č.j. SZIF/2015/0400424.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí došel ke skutkovým zjištěním, že předmětné pozemky jsou součástí společného jmění manželů, a to na základě shodných tvrzení MUDr. Mahulény R. a žalobce; návrhu dohody na rozdělení společného jmění manželů adresované žalobcem MUDr. Mahuléně R., přičemž existenci uvedené dohody plyne z doložených materiálů ve správním spise; a námitky žalobce, ve které uvedl, že dotčené pozemky, ke kterým má knihovní vlastnické právo, spadají do společného jmění manželů a jsou součástí majetkového vyrovnání. Žalovaný

disponoval pro rok 2009 zplnomocněním ze dne 2. 1. 2009, které ho opravňovalo k zastupování MUDr. Mahulény R. ve věci zákresů pozemků v systému LPIS na AZV v Šumperku (dnes SZIF). Dále došel ke zjištění, že záznamy v systému LPIS, týkající se okamžiku vzniku uživatelského oprávnění MUDr. Mahulény R. spadají téměř všechny, mimo dvou navrhovaných změn ze třinácti, do roku 2009. Od roku 2009 byla nepřetržitě uživatelem MUDr. Mahulény R.. Ke změně uživatele na MUDr. Mahulenu R. došlo v roce, kdy byl oprávněn za oba manžele před agenturou pro zemědělství a venkov jednat žalobce. Ohledně zbývajících dvou návrhů, návrh ve čtverci xxx, díly půdních bloků xxx a xxx zapsaných na uživatele MUDr. Mahulenu R. v květnu 2010, není ve spise dohledatelné, na základě jakého právního titulu k zákresu došlo.

Napadené rozhodnutí bylo odůvodněno následovně. Dle § 146 občanského zákoníku z roku 1964 majetek ve společném jmění manželů nebo jeho část může jeden z manželů použít k podnikání se souhlasem druhého manžela. Souhlas je třeba udělit při prvním použití majetku ve společném jmění manželů nebo jeho části. K dalším právním úkonům souvisejícím s podnikáním již souhlas druhého manžela není třeba. Ze skutečnosti, že žalobce za dobu užívání od roku 2010 nepodal návrh na změnu, vzal žalovaný za prokázaný konkludentní souhlas žalobce, aby dotčené pozemky užívala MUDr. Mahulény R. Do vypořádání společného jmění manželů není důvod k provedení změny v evidenci půdy, nedohodnou-li se bývalí manželé jinak, případně, nebude-li doloženo soudní rozhodnutí soukromoprávního charakteru v otázce práva užívání předmětných pozemků. Dále žalovaný shledal rozhodnutí fondu za dostatečně odůvodněné. K námitce žalobce, dle které fond nepředložil žalobci veškerou dokumentaci, žalovaný konstatoval, že s tvrzením žalobce nelze souhlasit, neboť fond zaslal účastníkům oznámení o zahájení řízení a vyzval je k předložení písemné dohody nebo právního důvodu užívání, rovněž je vyzval k vyjádření k věci. Žalobce, jakožto účastník a majitel pozemku, mohl využít svého práva nahlédnout do spisu. Žalovaný se neztotožnil s názorem žalobce, že se žalovaný řídil metodickým pokynem ministerstva zemědělství pro aktualizaci evidence půdy dle zákona o zemědělství, naopak shledal, že se fond řídil platnými právními předpisy. Ohledně pozemků, u kterých není knihovním vlastníkem žalobce, žalovaný konstatoval, že pokud nelze ve spise dohledat, na základě jakého právního titulu došlo k pronájmu a směně částí těchto pozemků, není možné tuto skutečnost posoudit, to však nic nemění na faktu, že i u těchto částí pozemků byla jako uživatel v minulosti zapsána MUDr. Mahulény R. a žalobce tuto skutečnost nerozporoval. Žalovaný tedy shledal, že fond rozhodl správně, že právní důvody užívání dotčených půdních bloků v době ohlášení svědčily MUDr. Mahuléně R.

V závěru žalovaný v napadeném rozhodnutí dodal, že ve věcech evidence půdy se zkoumá, zda dané oznámení splňuje všechny znaky požadované pro provedení změny v evidenci využití půdy. Toto posouzení nemá povahu autoritativního rozhodnutí ve věci sporu mezi účastníky řízení o jejich právech a povinnostech. Takové závazné řešení sporu náleží do pravomoci nalézacího soudu v občanskoprávním řízení a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2006, č.j. 7 As 26/2005-67, dle kterého se ve správním řízení řeší pouze otázky, které jsou relevantní pro potřeby evidence, aniž by správní úřad jakkoliv řešil, resp. vyřešil soukromoprávní spor mezi podnikateli. Pro vydání správního rozhodnutí, bylo podstatné vyřešit otázku, který z podnikatelů pozemky užívá a z jakého právního titulu. Správní orgán tedy pouze zkoumá, který z účastníků řízení půdu užívá a z jakého právního titulu.

Žalobce v žalobě uvedl následující žalobní body.

1. Závěr ministerstva, že veškeré předmětné pozemky jsou součástí společného jmění manželů R., je nesprávný, neboť část řízením dotčených pozemků je ve vlastnictví jiných osob – Státního pozemkového úřadu a firem Farma Morava a ZEAS Březná, a.s.
2. Na danou věc § 146 o. z. nedopadá. Ing. Josef R. nikdy žádný souhlas své manželce MUDr. Mahuléně R. k použití společných pozemků pro její samostatné podnikání neudělil, MUDr.

Mahuléna R. nic takového netvrdila a ani neprokázala. Nelze přehlédnout, že souhlas podle § 146 o. z. musí být udělen písemně (komentář C.H.Beck, 2009, strana 986), žádná taková listina neexistuje a není ani součástí správního spisu.

3. Ministerstvem zmiňované zplnomocnění ze dne 2. 1. 2009 nebylo a pravděpodobně dosud není součástí správního spisu, žalobce získal dodatečně kopii této listiny na svoji žádost na pracovišti SZIF v Šumperku. Tato listina nemá povahu řádné plné moci, neboť není podepsána zmocňovanou osobou, tedy Ing. Josefem R. V celém řízení nevyšlo najevo, že by snad tato listina byla použita v nějakém správním řízení vedeném ohledně zápisu v LPIS, pokud by Ing. Josef R. učinil na základě tohoto „zplnomocnění“ nějaký úkon, muselo by být z jeho obsahu zřejmé, že jej činí v právním zastoupení MUDr. Mahulény R. Nic takového doloženo není a bezpředmětné jsou tedy i úvahy ministerstva o tom, že toto zplnomocnění se týkalo roku 2009 a v témže roce bylo provedeno 11 ze 13 zápisů uživatelských vztahů ke sporným blokům. Nejasné je i co myslí ministerstvo formulací „prověřování historických záznamů v LPISu týkajících se okamžiku vzniku uživatelského oprávnění MUDr. Mahulény R.“. Není vůbec jasné, kdo a kdy měl takovéto „prověřování“ provádět, s jakým výsledkem, zda jsou údajné „historické záznamy“ součástí předmětného správního spisu či jsou uloženy někde jinde a zda a kdy bylo umožněno Ing. Josefu R. jako účastníku řízení se k nim vyjádřit. Žalovaný se nezabýval otázkou, na základě jakého úkonu došlo k zápisu MUDr. Mahulény R. do evidence LPIS jako uživatelky dotčených pozemků v roce 2009.
4. Žalovaný se nezabýval otázkou, zda a na základě čeho byla zapsána MUDr. Mahuléna R. jako uživatelka půdních bloků xxx a xxx. Nepřijatelná je argumentace, že jestliže od roku 2010 žalobce nepodal návrh na změnu tohoto uživatelského vztahu, je tím prokázán jeho konkludentní souhlas s užíváním těchto pozemků MUDr. Mahulénou R.
5. Žalobce považuje za nesprávný právní názor, že až do vypořádání společného jmění manželů není důvod k provedení změny v evidenci půdy, nedohodnou-li se bývalí manželé jinak, popř. nebude-li doloženo soudní rozhodnutí soukromoprávního charakteru k otázce práva užívání předmětných pozemků, přičemž zde odkazuje na právní názor Nejvyššího správního soudu ve věci 7 As 26/2005, dle kterého skutečnost, že někdo je v evidenci zapsán, není neměnná a v příslušném správním řízení, jehož účastníkem je jak ten, kdo je v evidenci zapsán, tak i ten, kdo se zapsání do evidence domáhá, je nutno posoudit, který z podnikatelů sporné pozemky užívá a z jakého právního titulu. Zde žalobce dále uvádí, že tedy neplatí nějaké „přednostní právo“ toho, kdo je aktuálně jako uživatel v evidenci LPIS zapsán, neboť postavení obou uchazečů o zápis je rovné.
6. Žalobce nesouhlasí ani se závěrem, že odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo dostatečné, neboť fond se ve svém rozhodnutí ze dne 22. 5. 2015 nevypořádal s argumentací žalobce uvedenou v jeho vyjádření ze dne 20. 5. 2015 a to ohledně neexistence dohody účastníků o užívání zemědělských pozemků, které mají ve společném jmění, a ohledně neexistence právního titulu MUDr. Mahulény R. pro užívání té části dotčených pozemků, které jsou ve vlastnictví třetích osob.
7. Žalobce nesouhlasí se závěrem ministerstva, že řízení před správním orgánem I. stupně nevykazovalo žádné procesní vady, neboť správní orgán I. stupně postupoval v rozporu s § 36 odst. 3 správního řádu, když neumožnil účastníkům řízení, aby před vydáním rozhodnutí ve věci se vyjádřili k podkladům rozhodnutí. Tento procesní institut nelze v žádném případě směřovat s právem na nahlížení do spisu, na které poukazuje ministerstvo.
8. Žalobce namítá, že fond i žalovaný ve vytykaném rozsahu nepostupovali dle právních předpisů.
9. Rozporuplný je závěr ministerstva vycházející z toho, že pokud nelze ve spise dohledat, na základě jakého právního titulu došlo k pronájmu a směně části pozemků, u kterých

knihovním vlastníkem není Ing. Josef R., není možné tuto skutečnost posoudit. Ministerstvo přesto uznalo za uživatelku těchto pozemků mající právo na zapsání do evidence půdy MUDr. Mahulénou R., ačkoli jí nesvědčí žádný právní důvod pro užívání těchto pozemků. V rozporu s tímto zjištěním ministerstvo v další větě odůvodnění uvedlo, že právní důvody užívání dotčených půdních bloků v době ohlášení svědčí MUDr. Mahuléně R., což zjevně neodpovídá skutečnosti.

10. Právní závěr žalovaného, že právní důvody užívání dotčených půdních bloků v době ohlášení svědčily MUDr. Mahuléně R., je nesprávný jak z hlediska věcného, tak i procesního, neboť žalobce ve svých námitkách ze dne 6. 6. 2015 uvedl obšírnou argumentaci dokládající, že MUDr. Mahuléně R. žádný právní důvod pro užívání dotčených pozemků nesvědčí, ministerstvo však v odůvodnění svého rozhodnutí tuto argumentaci nezmínilo, ani se s ní nevypořádalo. Ministerstvo v odůvodnění svého rozhodnutí nereagovalo na námitky žalobce, že vědomost a souhlas jednoho spoluvlastníka s tím, že bude společně zemědělský pozemek užívat druhý spoluvlastník, nelze dovodit z pouhého faktického užívání a to tím spíše, když oba spoluvlastníci již řadu let nežijí ve společné domácnosti, prakticky se nestýkají a MUDr. Mahuléna R. zneužívá toho, že byla v dřívější době zaevidována jako uživatelka předmětných pozemků k tomu, aby získávala na úkor žalobce neoprávněný majetkový prospěch, neboť fakticky užívá několikanásobně větší výměru společných zemědělských pozemků než žalobce a výnosy takto získané si ponechává pro sebe.
11. Žalobce podal dne 8. 4. 2015 u Okresního soudu v Olomouci žalobu proti MUDr. Mahuléně R., kterou se domáhá úpravy správy společného jmění včetně společných pozemků. Věc je vedena pod sp. zn. 18 C 156/2015. Obdobné řešení správy společného majetku navrhl žalobce MUDr. Mahuléně R. prostřednictvím jejího právního zástupce JUDr. Leoše Vikrotina dopisem ze dne 10. 2. 2015. Žalovaná MUDr. Mahuléna R. se k této žalobě vyjádřila tak, že navrhuje její zamítnutí. Tím projevila naprostou neochotu upravit uživatelské vztahy ke společnému majetku včetně zemědělských pozemků, evidentně proto, že užívá daleko větší část společného jmění než žalobce a tento stav jí patrně vyhovuje.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě předně konstatoval, že žaloba obsahuje vesměs argumenty již uvedené žalobcem v předchozím správním řízení, a reakce žalovavého je tedy obsažena v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dále žalobce uvedl, že plná moc je jednostranný právní úkon zmocnitele, kterým prohlašuje vůči třetí osobě, že zmocnil jinou osobu jako oprávněnou (tj. zmocněnce), aby ho v uvedeném rozsahu zastupoval, a není třeba, aby plná moc byla zmocněncem výslovně přijata.

Žaloba Ing. Josefa R. proti MUDr. Mahuléně R. projednávaná u Okresního soudu v Olomouci pod sp. zn. 18 C 156/2015, v níž se žalovaný domáhá úpravy správy společného jmění včetně společných pozemků, byla odmítnuta podle § 43 odst. 2 o.s.ř., následně bylo rozhodnutí prvoinstančního soudu odvolacím soudem částečně změněno, ve věci bylo nařízeno na 6. 4. 2016 jednání.

Ohledně tvrzení žalobce, že MUDr. Mahuléna R. získává na úkor žalobce neoprávněný majetkový prospěch, žalovaný uvedl, že je věcí žalobce, zda bude vymáhat vydání údajného bezdůvodného obohacení.

Dále žalovaný konstatoval, že pro posouzení tohoto případu má zásadní právní význam zodpovězení otázky, jakou časovou platnost má jednání žalobce, který na základě zplnomocnění zajistil u bývalé Agentury pro zemědělství a venkov MZe (nyní Státní zemědělský intervenční fond) zaevidování MUDr. Mahulény R. jako jediné uživatelky pozemků, které jsou v jeho vlastnictví, nebo které si on sám dříve pronajal. V § 146 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb.,

podle něhož oba manželé v minulosti jednali, ani v novém občanském zákoníku č. 89/2012 Sb. (§ 715) není časové omezení souhlasu s nakládáním s majetkem v SJM pro účely podnikání upraveno. K možnosti odvolání souhlasu, který byl udělen druhému manželovi k podnikání, žalovaný uvedl, že na jedné straně je třeba zvážit, že důsledky takového odvolání by měly mnohdy likvidační vliv na podnikání a závažně by se dotkly práv třetích osob, na druhé straně však mohou nastat případy, kdy odvolání souhlasu bude jediným způsobem obrany proti svévolnému jednání podnikajícího manžela. Nesouhlas s pokračováním užívání předmětných pozemků jeho manželkou dal žalobce najevo ohlášením změny v evidenci půdy u Státního zemědělského intervenčního fondu dne 2. 4. 2015. Při uplatnění jednorroční výpovědní lhůty od 1. 10. 2015 ve smyslu ustanovení § 677 odst. 2 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., by právní důvod užívání předmětných pozemků mohl skončit MUDr. Mahuléně R. k 1. 10. 2016. Pokud by k tomuto či k pozdějšímu datu požádal žalobce Státní zemědělský intervenční fond u předmětných pozemků o provedení aktualizace evidence jejich uživatele, bude postupovat správní úřad podle § 3g odst. 2 a násl. zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

Žalovaný navrhl soudu, aby žalobu v celém rozsahu zamítl.

Žalobce v replice ze dne 22. 8. 2016 uvedl, že nesouhlasí s názorem žalovaného na běh výpovědní lhůty v souvislosti s výpovědí ze dne 2. 4. 2015, když zde nelze aplikovat § 667 odst. 2 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., neboť uvedené ustanovení se týká výpovědi nájemní smlouvy, o kterou se v tomto případě nejedná, jelikož zemědělská půda náleží do SJM účastníků, a tedy nemůže být předmětem nájemní smlouvy mezi spoluvlastníky. Za předpokladu, že by byl skutečně souhlas žalobcem k podnikání MUDr. Mahulény R. se spornými pozemky skutečně dán, bylo by nutno odvolání souhlasu či výpověď dohody spoluvlastníků zemědělských pozemků o jejich užívání nutno posuzovat dle § 1999/1 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. Dále žalobce v podání ze dne 2. 9. 2016 označil za důkaz dopis Státního zemědělského intervenčního fondu z 1. 8. 2016, z něhož dovozuje, že zplnomocnění ze dne 2. 1. 2009 nebylo zaevidováno v podacím deníku pracoviště SZIF v Šumperku, čímž došlo k porušení zákona č. 499/2004 Sb., dle kterého je správní orgán povinen zajistit řádný příjem dokumentů a do podacího deníku zapisovat pořadí došlých dokumentů. Jelikož správní orgán takto nepostupoval, nelze zjistit kdo, kdy a proč předmětný dokument do spisu založil či, zda vůbec byla tato listina založena, a proto nelze z předmětného dokumentu činit skutkové či právní závěry.

Ze správního spisu soud zjistil následující pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti:

SZIF Olomouc obdržel dne 2. 4. 2015 žádost žalobce o zakres půdních bloků do LPIS, ve které žalobce uvedl, že pozemky jsou v jeho vlastnictví, resp. spadají pod směnnou dohodu. Ve vyjádření ze dne 23. 4. 2015 MUDr. Mahuléna R. nesouhlasila s návrhem žalobce na změnu uživatele dotčených pozemků. Žalobce byl vyzván, aby fondu předložil v souladu s § 3g odst. 2 zákona o zemědělství písemnou dohodu odstraňující vzájemný rozpor, nebo doklad prokazující právní důvod užívání zemědělské půdy.

Žalobce v žádosti o zakres půdních bloků do LPS uvedl ohledně půdních bloků xxx, xxx jako právní titulu směnnou dohodu/smlouvu s Farmou Morava, ohledně částí půdních bloků xxx a xxx uvedl jako právní titul nájem od SPU Šumperk a směnnou dohodu s Farmou Morava, ohledně částí půdních bloků xxx, xxx, xxx, xxx uvedl jako právní titul smlouvu (směnná) se ZEAS Březná.

Žalobce ve vyjádření ze dne 20. 5. 2015 a MUDr. Mahuléna R. ve vyjádření ze dne 23. 4. 2015 shodně uvedli, že dotčené pozemky patří do jejich společného jmění manželů.

Soud dále konstatuje, že ve správním spise se nachází kopie listiny ze dne 2. 1. 2009, ve které MUDr. Mahulena R. zmocnila žalovaného k zastupování ve věci zákresů pozemků v systému LPIS na AZV v Šumperku pro rok 2009.

Podle § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tedy ke dni 8. 9. 2015. V souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s., rozhodl soud bez nařízení jednání, neboť žalobce ani žalovaný se ve stanovené lhůtě nevyjádřili k výzvě soudu, zda souhlasí, aby soud rozhodl bez jednání, a má se tedy za to, že s takovým postupem souhlasili, resp. žalobce následně souhlasil s rozhodnutím bez nařízení jednání.

Nejprve se soud zabýval námitkou žalobce, dle které řízení před správním orgánem I. stupně vykazovalo procesní vady, neboť správní orgán I. stupně postupoval v rozporu s § 36 odst. 3 správního řádu, když neumožnil účastníkům řízení, aby se před vydáním rozhodnutí ve věci vyjádřili k podkladům rozhodnutí.

Dle § 36 odst. 3 správního řádu, nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.

Účelem § 36 odst. 3 správního řádu je tedy dát účastníkovi řízení možnost seznámit se s podklady rozhodnutí. Správní orgán tak učiní tím, že účastníky vyzve, aby se k podkladům rozhodnutí vyjádřili, a stanoví jim k tomu přiměřenou lhůtu. Dle správního spisu správní orgán uvedenou výzvu neučinil, tedy postup fondu tak jistě nebyl v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu. Procesní pochybení však může být důvodem ke zrušení rozhodnutí zásadně tehdy, pokud se jednalo o takové pochybení, které mohlo mít vliv na zákonnost tohoto rozhodnutí [§ 103 odst. 1 písm. b) s.ř.s.]. V daném případě tomu však nebylo, neboť fond s výjimkou zplnomocnění ze dne 2. 1. 2009 rozhodoval na základě písemných vyjádření účastníků, přičemž všechna byla přeposlána druhému účastníkovi a předmětné zplnomocnění nemělo vliv na rozhodnutí, jak je uvedeno níže. Rovněž je zde nutno zohlednit oznámení o zahájení řízení ze dne 8. 4. 2015, kterým byli žalobci vyzváni k doplnění dle § 3g odst. 2 zákona o zemědělství. Konečně zde soud podotýká, že žalobce v žalobě vůbec neuvádí, jak výše uvedené pochybení mělo zákonnost napadeného rozhodnutí ovlivnit.

Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:

Dle § 3g odst. 3 zákona o zemědělství fond provede aktualizaci evidence půdy na základě ohlášení změny podle odstavce 1, jestliže

a) údaje v ohlášení změny neshledá nepravdivými, popřípadě neúplnými, nebo

b) ohlášení změny je doloženo písemnou dohodou podle odstavce 2 nebo uživatel, který učinil ohlášení změny, předložil doklad prokazující právní důvod užívání zemědělské půdy, která se stala předmětem rozporu podle odstavce 2.

Dle § 3g odst. 4 zákona o zemědělství fond aktualizaci evidence půdy podle ohlášení změny podle odstavce 1 neprovede a tuto skutečnost s uvedením důvodu oznámí písemně uživateli, který učinil ohlášení změny podle odstavce 1, popřípadě osobě, které se aktualizace evidence půdy týká, jestliže

a) i po předložení dokladu podle odstavce 2 shledá údaje v ohlášení změny nepravdivými, nebo

b) uživatel, který učinil ohlášení změny, nedoložil písemnou dohodu podle odstavce 2 nebo doklad prokazující právní důvod užívání zemědělské půdy, která se stala předmětem rozporu podle odstavce 2.

Dle § 3g odst. 2 zákona o zemědělství zjistí-li fond, že ohlášení změny podle odstavce 1 je v rozporu s údaji vedenými v evidenci půdy nebo jiným ohlášením změny, vyzve uživatele, který učinil ohlášení změny, popřípadě uživatele dotčeného tímto ohlášením k předložení písemné dohody odstraňující vzájemný rozpor nebo k předložení dokladu prokazujícího právní důvod užívání zemědělské půdy, která se stala předmětem rozporu, a to ve lhůtě stanovené Fondem, která nesmí být kratší než 15 dnů ode dne doručení výzvy. Zjistí-li Fond, že ohlášení změny je nepravdivé nebo neúplné, vyzve uživatele k odstranění vad ohlášení změny, a to ve lhůtě stanovené Fondem, která nesmí být kratší než 15 dnů ode dne doručení výzvy.

Soud předně odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2006, č.j. 7 As 26/2005 – 67, publikovaném pod č. 980/2006 ve Sbírce rozhodnutí NSS a dostupném též na www.nssoud.cz, ve kterém konstatuje, že „*ve správním řízení se řeší pouze otázky, které jsou relevantní pro potřeby evidence, aniž by správní úřad jakkoliv řešil, respektive vyřešil soukromoprávní spor mezi podnikateli. Aby v daném případě mohl v rámci své kompetence provést zápis do evidence, musel posoudit, který z podnikatelů tyto užívá a z jakého právního titulu. Vyřešení této otázky bylo podstatné pro vydání správního rozhodnutí, který z podnikatelů bude v evidenci zapsán, aby správní orgány mohly o návrzích rozhodnout.*“ Správní orgán tedy pouze zkoumá, který z podnikatelů půdu užívá a z jakého právního důvodu.

Ve světle výše uvedeného tedy fond dle § 3g odst. 3 zákona o zemědělství posuzuje ohlášení změny a ohlašovanou změnu a contrario neprovede dle § 3g odst. 4 zákona o zemědělství, pokud shledá údaje v ohlášení nebo ohlášení samotné nepravdivé nebo neúplné. Přičemž posouzení právního titulu užívání pozemku správním orgánem není autoritativním rozhodnutím v dané věci, jelikož rozhodnutí takového soukromoprávního sporu náleží do pravomoci civilních soudů.

Podstatou sporu je skutečnost, zda byl fond povinen provést aktualizaci evidence půdy na základě ohlášení žalobce, tj. zda žalovanému svědčil některý právní titul, který by zakládal jeho právo být zapsán jako uživatel u předmětných půdních bloků, resp. zda žalobci svědčil některý právní titul, který by byl způsobilý upřednostnit jeho právo být zapsán jako uživatel před stejným právem MUDr. Mahulény R.

Žalobce dle žádosti o zakres půdních bloků do LPIS odvozoval své právo být zapsán jako uživatel ze svého práva vlastnického k předmětným pozemkům s výjimkou půdních bloků xxx, xxx, u kterých ho odvozoval ze směnné dohody/smlouvy s Farmou Morava, a částí půdních bloků xxx a xxx, u kterých ho odvozoval z nájmu od SPU Šumperk a směnné dohody s Farmou Morava. Ohledně částí půdních bloků xxx, xxx, xxx, xxx odvozoval své právo ze smlouvy se ZEAS Březná.

Nejprve se soud zabýval pozemky resp. půdními bloky, ohledně kterých žalobce uvedl, že jsou v jeho vlastnictví. Předně zde soud musí konstatovat, že ohledně těchto pozemků žalobce neuvedl zcela pravdivé údaje, neboť tyto byly ve společném jmění manželů žalobce a MUDr. Mahulény R., což ostatně následně potvrdil i sám žalobce. Nastala zde tedy situace, že dvě osoby měly stejné vlastnické právo resp. spoluvlastnické právo k předmětným pozemkům, přičemž jako uživatel byla zapsána MUDr. Mahuléma R. Dále je zde nutno podotknout, že na uvedené situaci nemohla změnit nic ani skutečnost, že žalobce byl uveden jako vlastník v katastru nemovitostí, neboť tento zápis by byl nepochybně relevantní pouze za předpokladu, že by nebylo ve správním řízení prokázáno, že dotčené pozemky náleží do společného jmění manželů. Uvedenou situaci vyřešil fond, tak že neprovedl změny v evidenci půdy s odkazem na § 713 a 714 občanského zákoníku z roku 2012 s tím, že lze dovodit dřívější souhlas žalobce s tím, aby MUDr. Mahuléma

R. užívala pozemky, a pokud se nyní žalobce domáhá změny, musí doložit její souhlas či dohodu o vypořádání SJM nebo rozhodnutí soudu. Rozhodnutí fondu potvrdil žalovaný napadeným rozhodnutím s výše uvedeným odůvodněním.

Soud se za dané situace ztotožňuje s názorem správních orgánů, že změny v evidenci půdy bylo možno provést pouze za předpokladu souhlasu MUDr. Mahulény R. či na základě předložené dohody o vypořádání SJM nebo rozhodnutí soudu. Předně zde soud konstatuje, že v § 3g zákona o zemědělství je stanoven postup k provedení aktualizaci evidence půdy, přičemž v § 3g odst. 2 zákona o zemědělství je mimo jiné stanoveno, že *zjistí-li fond, že ohlášení změny podle odstavce 1 je v rozporu s údaji vedenými v evidenci půdy nebo jiným ohlášením změny, vyzve uživatele, který učinil ohlášení změny, popřípadě uživatele dotčeného tímto ohlášením k předložení písemné dohody odstraňující vzájemný rozpor nebo k předložení dokladu prokazujícího právní důvod užívání zemědělské půdy, která se stala předmětem rozporu.* Ve smyslu uvedeného ustanovení fond správně postupoval, když vyzval žalobce k předložení předmětných dokumentů a oznámil MUDr. Mahuléně R. zahájení řízení, neboť tato byla rovněž účastníkem řízení, když byla doposud zapsána jako uživatel, a rovněž jí vyzval k předložení předmětných dokumentů.

Dále soud konstatuje, že v § 3g odst. 3 zákona o zemědělství jsou uvedeny dvě alternativní podmínky pod písmeny a) a b), na základě jejichž splnění fond provede aktualizaci evidence půdy. Dle první podmínky obsažené v § 3g odst. 3 písm. a) zákona o zemědělství fond provede aktualizaci evidence půdy, neshledá-li údaje v ohlášení změny nepravdivými popřípadě neúplnými. Tato podmínka však evidentně naplněna nebyla a to už jen proto, že žalobce ve své žádosti došlé fondu dne 2. 4. 2015 uvedl nepravdivé resp. neúplné údaje, když sdělil, že předmětné pozemky byly v jeho vlastnictví, přičemž však náležely do SJM žalobce a MUDr. Mahulény R. K uvedenému je sice nutno dodat, že fond ani žalovaný výslovně neuvedli, že údaje shledali nepravdivými, nicméně jak z postupu ve správním řízení, tak i z odůvodnění správní rozhodnutí je zřejmé, že z této skutečnosti fond vycházel, když žalobce a MUDr. Mahulénu R. vyzval dle § 3g odst. 2 k předložení dokumentů.

Jelikož nebyla splněna podmínka písmena a) bylo nutno zkoumat, zda je splněna podmínka písmena b), tedy zda byla doložena písemná dohoda podle odst. 2 nebo doklad prokazující právní důvod užívání zemědělské půdy žalobcem. Dohoda předložena nebyla, naopak MUDr. Mahulény R. výslovně uvedla, že nesouhlasí s návrhem žalobce. Rovněž nebyl doložen ani jiný doklad, kterým mohlo být např. právě rozhodnutí civilního soudu, tedy nebyla splněna ani podmínka dle § 3g odst. 3 písm. b). Jelikož nebyly naplněny podmínky dle § 3g odst. 3 zákona o zemědělství, postupoval fond správně dle § 3g odst. 4 zákona o zemědělství a aktualizaci evidence půdy neprovedl.

Soud tedy neshledal za důvodnou námitku žalobce, ve které považoval za nesprávný právní názor, že až do vypořádání společného jmění manželů není důvod k provedení změny v evidenci půdy, nedohodnou-li se bývalí manželé jinak, popř. nebude-li doloženo soudní rozhodnutí soukromoprávního charakteru. Dále zde soud považuje za nutné podrobněji se vyjádřit k názoru žalobce, ohledně kterého odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2006, č.j. 7 As 26/2005 – 67. Konkrétně žalobce uvedl, že *„skutečnost, že někdo je v evidenci zapsán, není neměnná a v příslušném správním řízení, jehož účastníkem je jak ten, kdo je v evidenci zapsán, tak i ten, kdo se zapsání do evidence domáhá, je nutno posoudit, který z podnikatelů sporné pozemky užívá a z jakého právního titulu, a že tedy neplatí nějaké „přednostní právo“ tobo, kdo je aktuálně jako uživatel v evidenci LPIS zapsán, neboť postavení obou uchazečů o zápis je rovné.“* Soud k uvedenému názoru konstatuje, že tento není jak v rozporu s výše uvedenými závěry ani není v rozporu s napadeným rozhodnutím, neboť nikde nebylo uvedeno, že zápis je neměnný, či že někdo má přednostní právo; účastníkem správního řízení byl žalobce i MUDr. Mahuléna R. A zejména podstatou správního řízení resp. napadeného rozhodnutí byla otázka právního titulu, na základě kterého se

žalobce domáhal změny v evidenci půdy, přičemž tímto právním titulem bylo společné jmění manželů žalobce a MUDr. Mahulény R.

Zde tedy nastala situace, kdy jeden z manželů žádal, aby byl veden jako uživatel dotčených pozemků náležejících do společného jmění manželů, avšak druhý z manželů s tímto nesouhlasil. Fond za této situace neprovedl aktualizaci evidence s odkazem na § 713 a § 714 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, dle kterých v záležitostech týkajících se společného jmění a jeho součástí, které nelze považovat za běžné, právně jednájí manželé společně, nebo jedná jeden manžel se souhlasem druhého. S uvedeným názorem fondu se soud ztotožňuje a dále ještě dodává, že, pokud by za dané situace fond provedl aktualizaci evidence, nepochybně by tím upřednostnil práva žalobce, čímž by však poškodil práva MUDr. Mahulény R., neboť dle § 713 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, náleží povinnosti a práva spojená se společným jměním nebo jeho součástmi oběma manželům společně a nerozdílně, tedy oba manželé mají stejná práva k majetku ve společném jmění manželů. Nastala zde tedy určitá patová situace, kterou však není z výše uvedených důvodů oprávněn řešit správní úřad. Žalobce se za účelem její vyřešení mohl obrátit na civilní soud, což dle tvrzení účastníků rovněž učinil.

Dále se soud zabýval námitkami co do dřívějšího souhlasu žalovaného s užíváním předmětných pozemků MUDr. Mahulénou R. a s tím souvisejícím zplnomocněním ze dne 2. 1. 2009. Zde je soud předně toho názoru, že otázka zda byl žalobcem dříve udělen souhlas, nebyla v předmětném správním řízení rozhodující, neboť i kdyby bylo dodatečně zjištěno, že tomu tak nebylo, nic by to nezměnilo na skutečnosti, že nebyly splněny podmínky dle § 3g odst. 3 zákona o zemědělství, neboť v době rozhodování správních orgánů se předmětné pozemky nacházely ve společném jmění manželů žalobce a MUDr. Mahulény R., která však nesouhlasila s žádostí žalobce. Ač je to vzhledem k výše uvedenému nadbytečné, tak soud považuje za vhodné dále konstatovat, že lze souhlasit se závěrem žalovaného, že žalobce dříve souhlasil se skutečností, aby dotčené pozemky užívala MUDr. Mahuléna R.

Správní orgány dovodily dřívější souhlas žalobce zejména ze zplnomocnění ze dne 2. 1. 2009 a ze skutečnosti, že žalobce o užívání MUDr. Mahulénou R. věděl a nepodal návrh na změnu. S uvedeným odůvodněním lze sice s výhradami souhlasit, nicméně soud zde považuje za nutné upozornit na skutečnost, že pokud by žalobce, jako vlastník dotčených pozemků dle katastru nemovitostí, předmětný souhlas dříve neudělil, nemohla by být MUDr. Mahulény R. jako uživatele vedena. Ohledně zplnomocnění ze dne 2. 1. 2009 soud již uvedl, že jeho kopie se nachází ve správním spise, nicméně, jak je zřejmé z výše uvedeného, i kdyby tato listina neexistovala, nemělo by to žádný vliv na rozhodnutí soudu. Konečně zde soud považuje za nutné zdůraznit, že napadené rozhodnutí a jemu předcházející správní řízení, se vedlo na základě žádosti žalobce, kterou se domáhal změny uživatele, tedy nebylo v předmětném správním řízení na MUDr. Mahuléně R., aby tvrdila a prokazovala dřívější udělení souhlasu žalovaným, neboť tato se změny nedožadovala.

Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že správní orgány při aktualizaci evidence postupovaly v souladu s právními předpisy. Otázku, zda bylo v předmětném správním řízení postupováno dle metodického pokynu, soud v dané věci považuje za nepodstatnou, neboť bylo shledáno, že správní orgány postupovaly v souladu s právními předpisy.

Dále se soud zabýval námitkami žalobce ohledně půdních bloků xxx a xxx. Předně zde soud konstatuje, že nepovažuje v dané věci za podstatné vyřešení otázky, na základě kterého právního titulu byla MUDr. Mahuléna R. dříve zapsána jako uživatel, neboť předmětné správní řízení bylo vedeno na základě žádosti žalobce došlé fondu dne 2. 4. 2015, kterou se domáhal změny uživatele, přičemž v § 3g odst. 3 zákona o zemědělství jsou upraveny podmínky pro provedení aktualizace evidence půdy, které se vztahují k současné situaci. Otázka právního titulu,

na základě kterého byla MUDr. Mahuléma R. zapsána dříve jako uživatel, tak byla rozhodná pro obdobné správní řízení zahájené na základě podaného ohlášení, které vedlo k zapsání MUDr. Mahulény R. jako uživatele.

Konečně se soud zabýval odůvodněním napadeného rozhodnutí i prvostupňového rozhodnutí fondu co do půdních bloků xxx a xxx. Fond se v prvostupňovém rozhodnutí samostatně předmětnými půdními bloky nezabýval. V napadeném rozhodnutí bylo ve vztahu k předmětným půdním blokům toliko uvedeno následující. „Co se týče zbyvajících dvou návrhů, konkrétně návrhu ve čtvrti xxxx, díly půdních bloků xxx a xxx zapsané na uživatele MUDr. Mahulému R. v květnu 2010, není v doloženém spise dohledatelné, na základě jakého právního titulu k zákresu došlo. Vzhledem k tomu, že za celou dobu užívání od roku 2010 Ing. Josef R. nepodal návrh na změnu, je prokázán konkludentní souhlas Ing. Josefa R., aby dotčené pozemky užívala MUDr. Mahuléma R. a Ing. Josef R. tuto skutečnost nerozporoval.“ Stěžejní otázkou, kterou se měly správní orgány zabývat, bylo, na základě, kterého právního titulu žalobce žádal o aktualizaci evidence půdy a zda mu tento právní titul svědčí. Správní orgány se však tímto ve vztahu k půdním blokům xxx a xxx samostatně nezabývaly, rovněž se nezabývaly ani částmi půdních bloků xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, když jak v napadeném i prvostupňovém rozhodnutí vyšly ze stejné skutečnosti jako u ostatních půdních bloků, tedy že dotčené pozemky náležejí do společného jmění. Žalobce sice ve vyjádření ze dne 20. 5. 2015 a MUDr. Mahuléma R. ve vyjádření ze dne 23. 4. 2015 shodně uvedli, že dotčené pozemky patří do jejich společného jmění manželů, nicméně žalobce v žádosti o zákres půdních bloků do LPIS ohledně půdních bloků xxx, xxx a části půdních bloků xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx uvedl odlišný právní titul od vlastnického práva resp. společného jmění manželů.

Žalobce v námitkách proti oznámení Státního zemědělského intervenčního fondu o neprovedení aktualizace půdy ze dne 22. 5. 2015 výslovně namítal, že se správní orgán v odůvodnění rozhodnutí nevypořádal s bodem č. 7 vyjádření žalobce ze dne 20. 5. 2015, ve kterém bylo mimo jiné uvedeno, že předmětem ohlášení aktualizace evidence půdy jsou i půdní bloky xxx a xxx u nichž není právním důvodem právo vlastnické, ale pronájem části pozemků od SPÚ Šumperk a směnná dohoda s firmou Farma Morava. S uvedenou námitkou se však ministerstvo zemědělství v napadeném rozhodnutí nevypořádalo, když se jí ani okrajově nezabývalo.

Jelikož se správní orgán v rozhodnutí o opravném prostředku nevypořádal se všemi námitkami, které v něm byly uplatněny, založila tato vada nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spočívající v nedostatku jeho důvodů, a proto jej soud dle § 61 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušil.

Právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení, kterou představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč, náklady na zastoupení advokátem za dva úkony právní služby [příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., (dále jen „advokátní tarif“) po 3.100 Kč [§ 7 bod 5 ve vazbě na § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a dále režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 11.228 Kč, včetně DPH ve výši 21%.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 6. října 2017

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Válková